

Hvilken sammenheng er det mellom råstoffpris til fisker og prisen forbruker må betale?

Bjørn Inge Bendiksen

24.09.2013 1

Hvorfor får fisker 15 kroner for torsken når fileten koster 150 kroner i butikken?

- Hvordan dannes prisene i verdikjeden?
 - Tilbud og etterspørsel
 - Markedsmakt
 - Organisering, antall ledd i verdikjeden
 - Produkt, kvalitet
 - Konkurransen
- Stor prisvariasjon på transaksjonsnivå

24.09.2013 2

 FHF

Prisdannelse handler om tilbuds- og etterspørselastisiteter

- Etterspørselastisitet:
 - Hvor stor betydning har en gitt endring i pris for hvor mye kjøper vil etterspørre
- Tilbudselastisitet:
 - Hvor stor betydning har en gitt endring i pris for hvor mye selger vil tilby
- Elastisitetene bestemmer graden av prisoverveltning

24.09.2013 3

 FHF

Prisene i butikk variere med:

- Kjede-/butikkprofil
- Tilbuds-/kampanjepriser
- Sesong
- Type produkt (fersk/frost/svinnprosent)
- Land (inntektsnivå, kostnadsnivå, merverdiavgift, etc.)

24.09.2013 4

FHF

10.000 kurver jordbær gikk ut på 3 timer

BYENS BESTE UTVALG I GRILLMAT!

NORSKE JORDBÆR 14,90 per kilo

Eide Handel

Nofima

24.09.2013 5

FHF

Butikkenes verktøy i priskonkurransen

- Åpne kampanjepriser:
 - Rabattkampanjer (f.eks «Fryseshow») – 30-40% rabatt
- Betingede rabatter/kvantumsrabatt:
 - «Betal for 2, få 3», eller «2 til prisen av 1»
- Tilgift
 - Kjøp en kartong øl og få 4€ avslag i prisen på klippfisk
 - Kjøp en julekurv til 15€ og få en gratis klippfisk
- Framtidige rabatter eller «skjulte» rabatter:
 - Bonuskort / Medlemskort (kontantavslag på framtidig kjøp eller kontantutbetaling senere)
 - Rabattkuponger

Nofima

24.09.2013 6

FHF

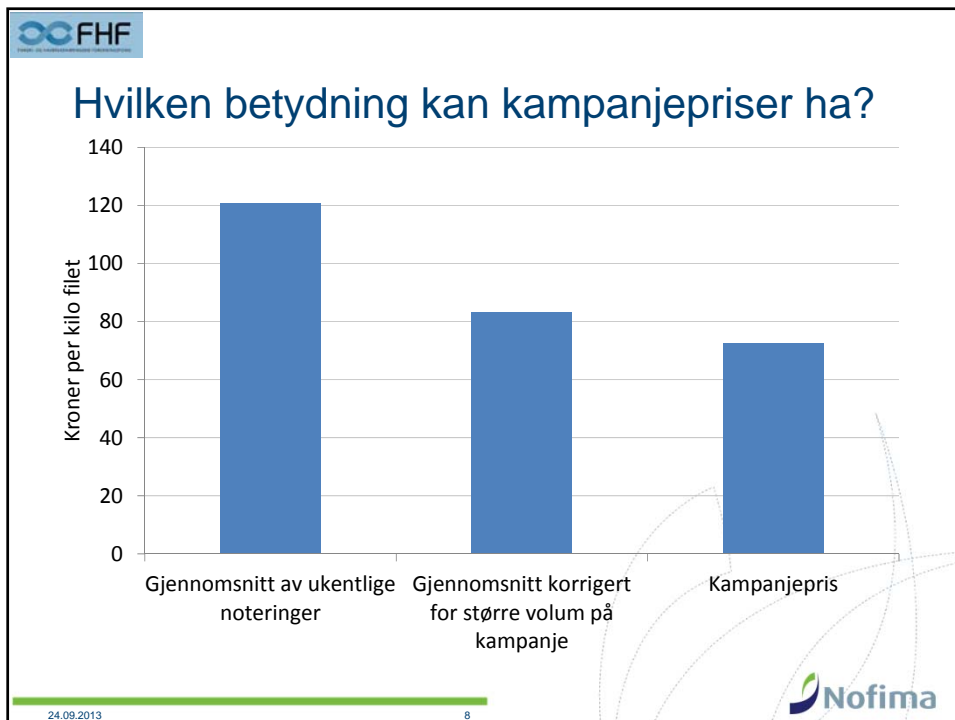
Kampanjepriser og tilbud er viktige volumdrivere

Findus *Stort fryseshow*

÷40%

24.09.2013 7

Nofima

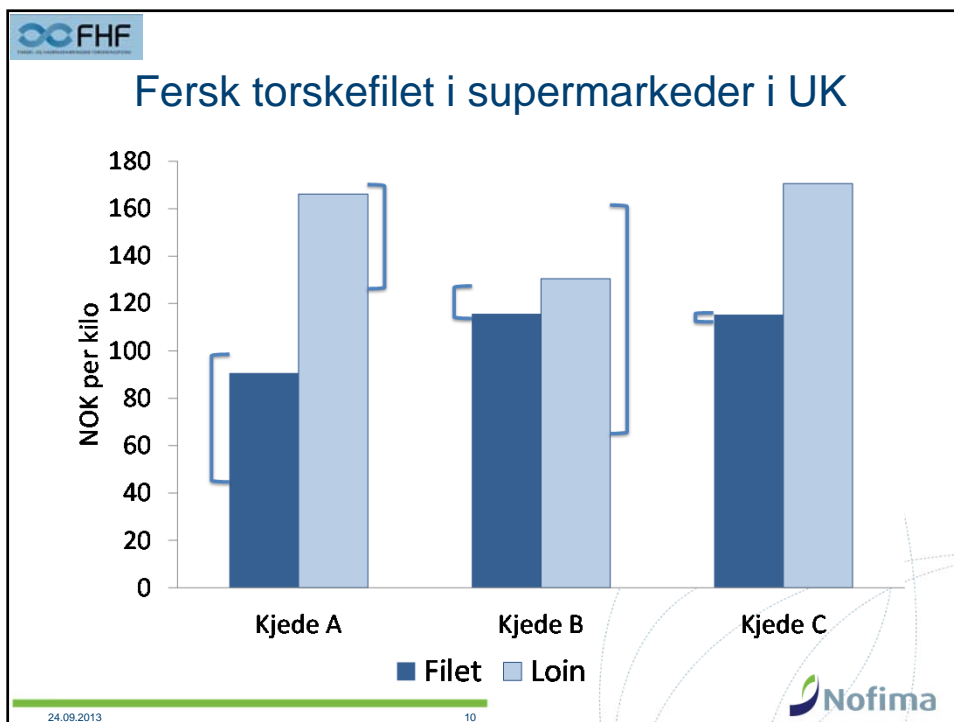
FHF

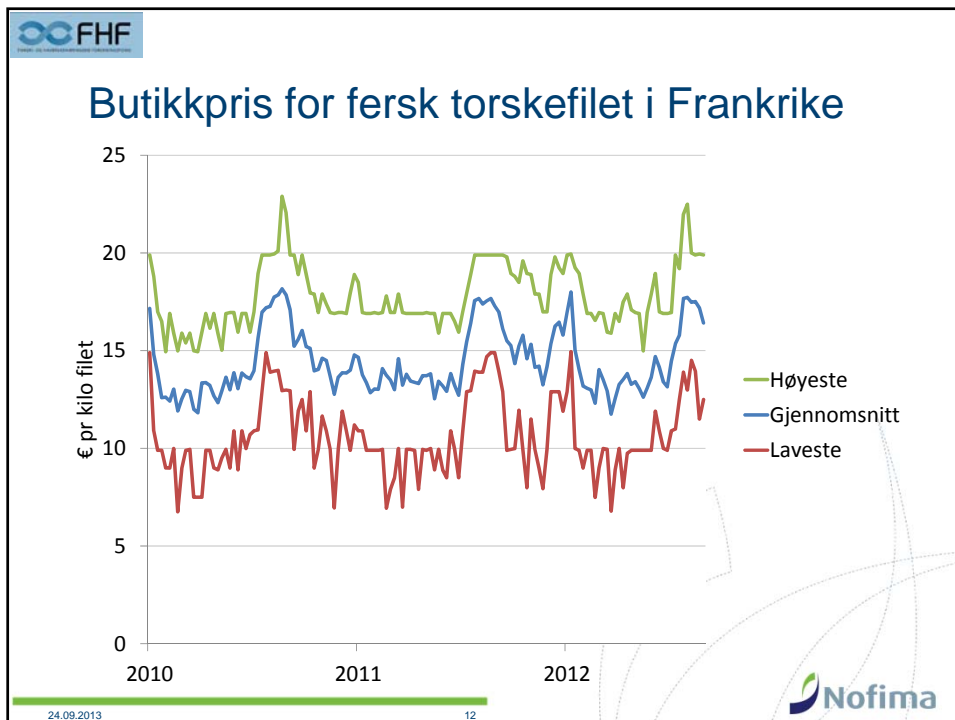
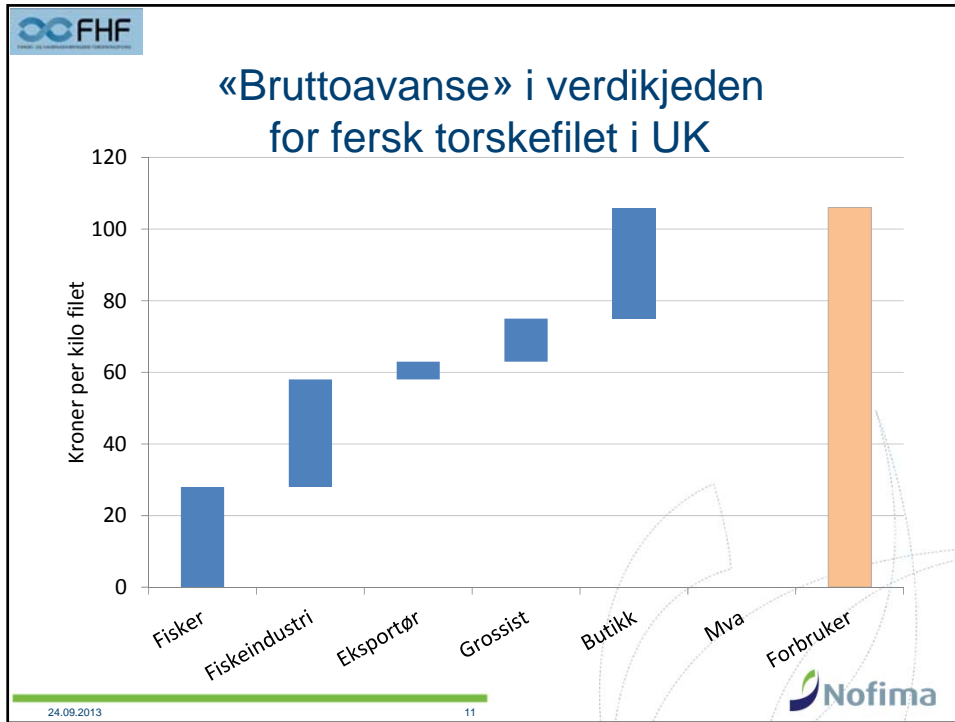
Denne studien omfatter:

Produkt	Marked	Variant	Produsentland
Fersk torskefilet	Frankrike og Storbritannia	Loin & Helfilet	Norge/Island
Fryst torskefilet	Norge	400 gr våtpakk eller 400 gr IQF	Kina
Fersk seifilet	Frankrike	Loin & Helfilet	Norge/Danmark
Klippfisk torsk	Portugal	Hel side, løsvekt	Norge
Klippfisk torsk	Portugal	Hel side, løsvekt	Norge
Makrell hermetikk	Norge	Makrell i tomat fra Stabburet	Norge/Sverige

24.09.2013 9

Nofima

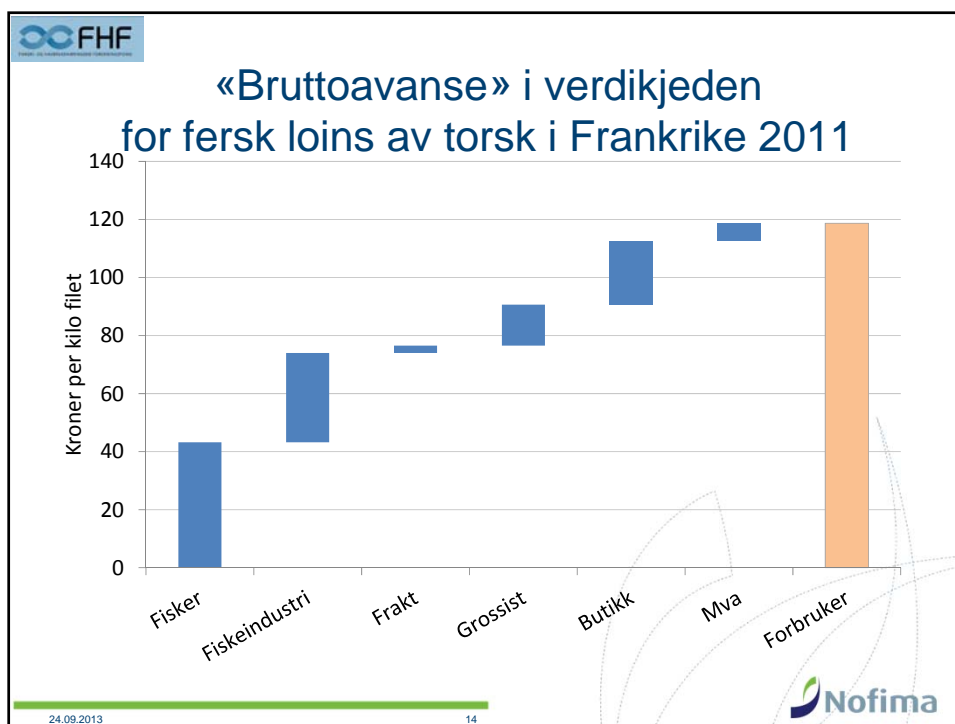
FHF

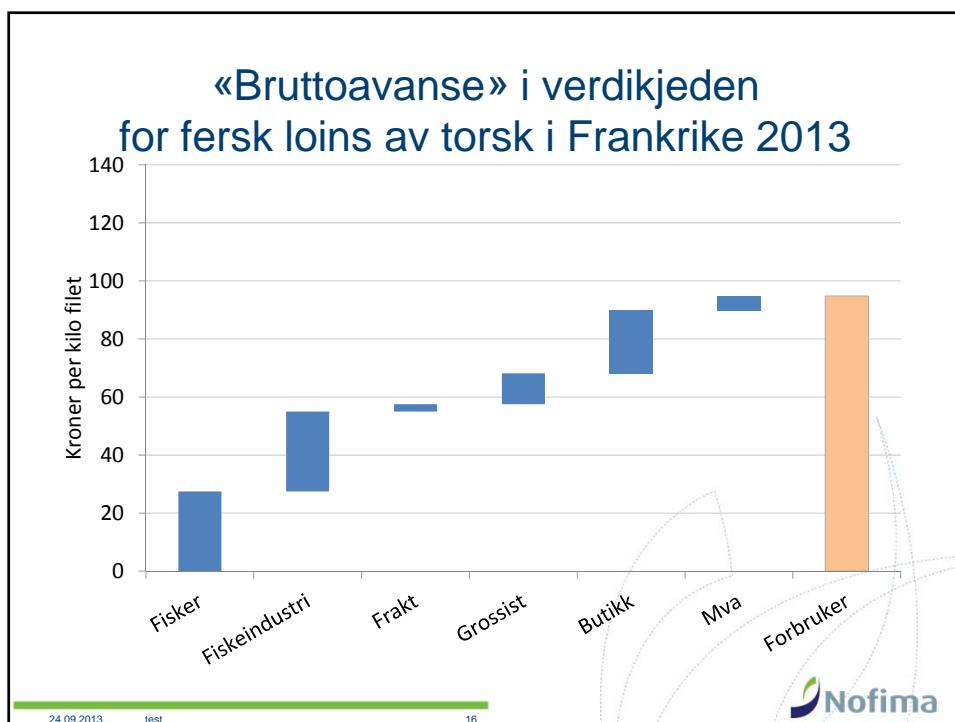
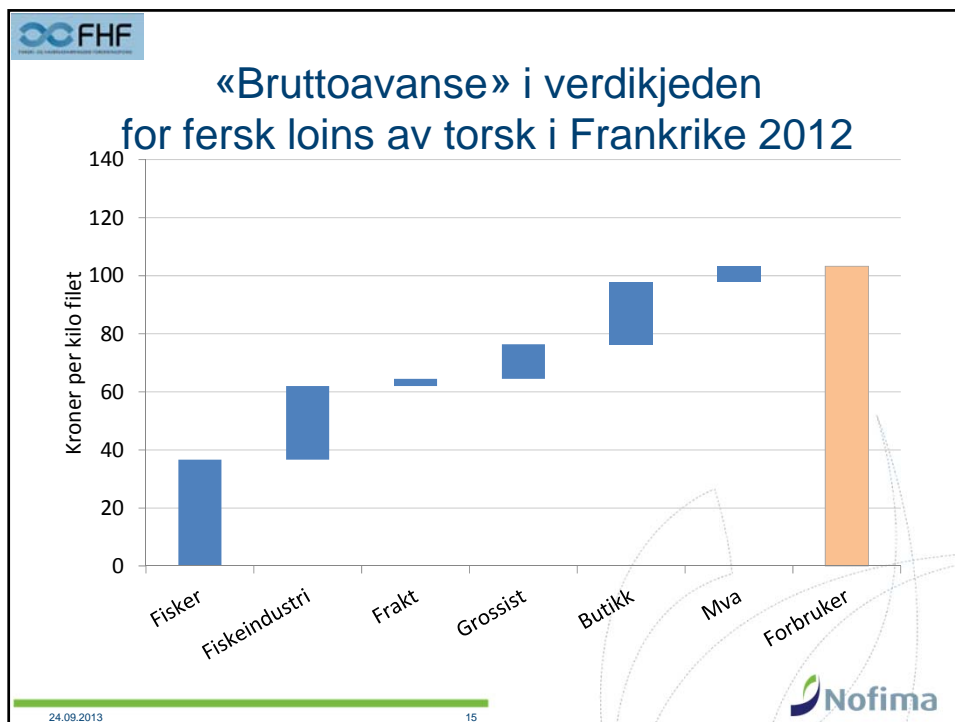
Loins utgjør 35-40% av vekta og 70-75% av verdien

24.09.2013 13

Nofima

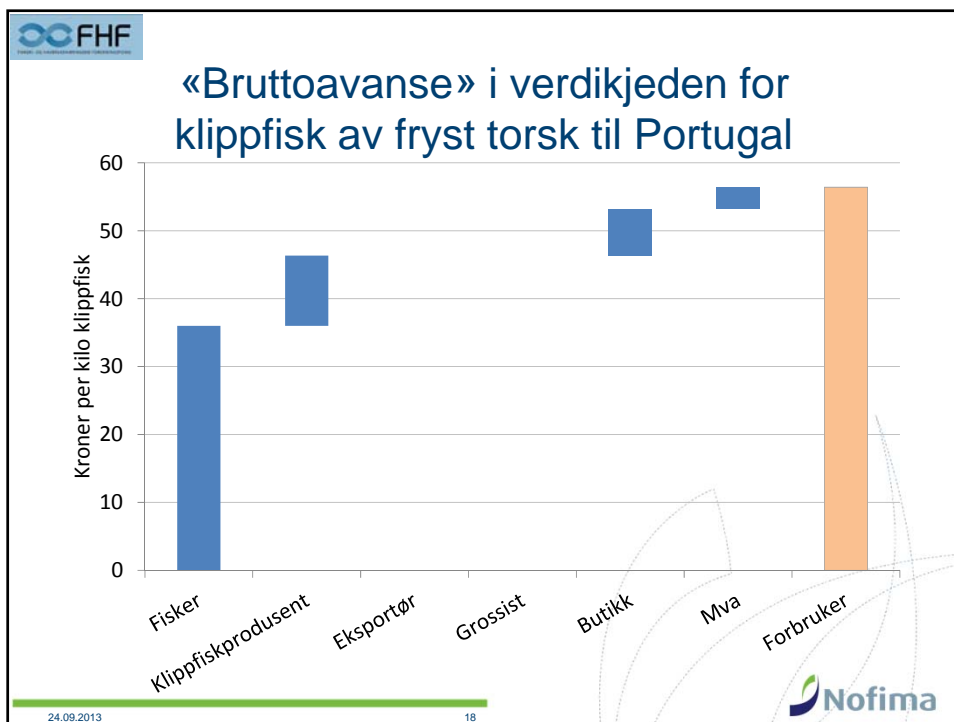

FHF

Ekstrem konkurranse på klippfisk i Portugal

- Pingo Doce – Klippfisk torsk Crescido
 - Januar 2012 – 7,49 €/kilo
 - Februar 2012 – 5,99 €/kilo
 - Mars 2012 påskekampanje – 4,99 €/kilo
- Continente – Klippfisk torsk Graudo
 - Februar 2012 – 7,99 €/kilo
 - Mars 2012 påskekampanje – 6,99 €/kilo + 50% debitering på kundekort
- AIB klaget i april til det portugisiske mattilsynet på prispolitikken til kjedene

24.09.2013 17 **Nofima**

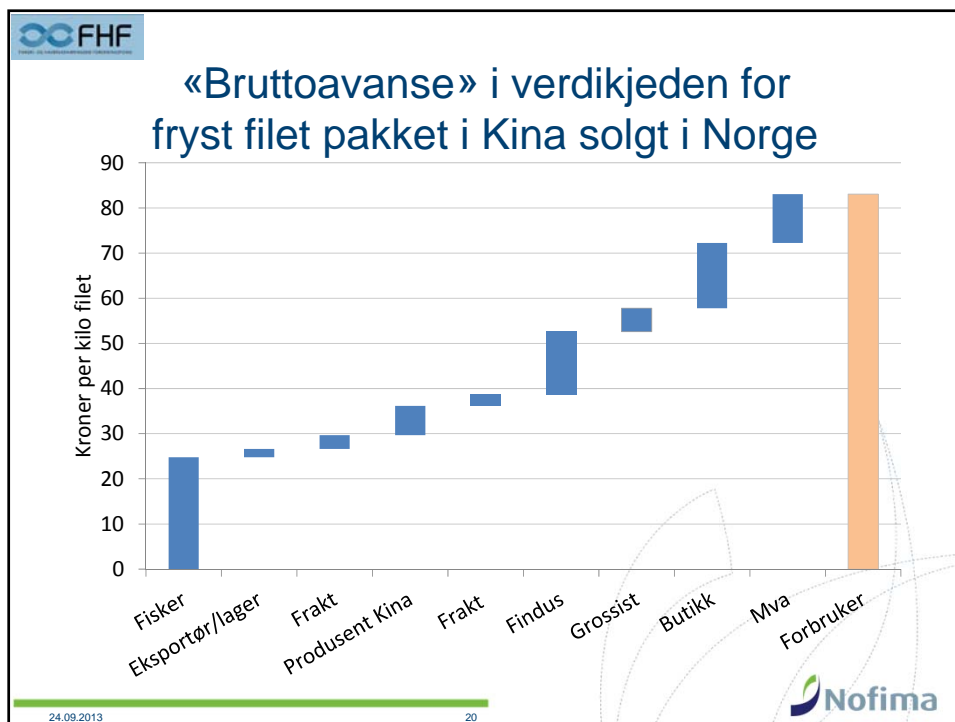
FHF

Fra Kina, Thailand, Tyskland og Bulandet til frysediskene i Tromsø

24.09.2013 19

Nofima

FHF

Stabburets Makrell i tomat – en norsk(-svensk) suksess

- Stabburet størst med en markedsandel på 88%
- Sterk vekst
- Markedsandelen øker

Nofima

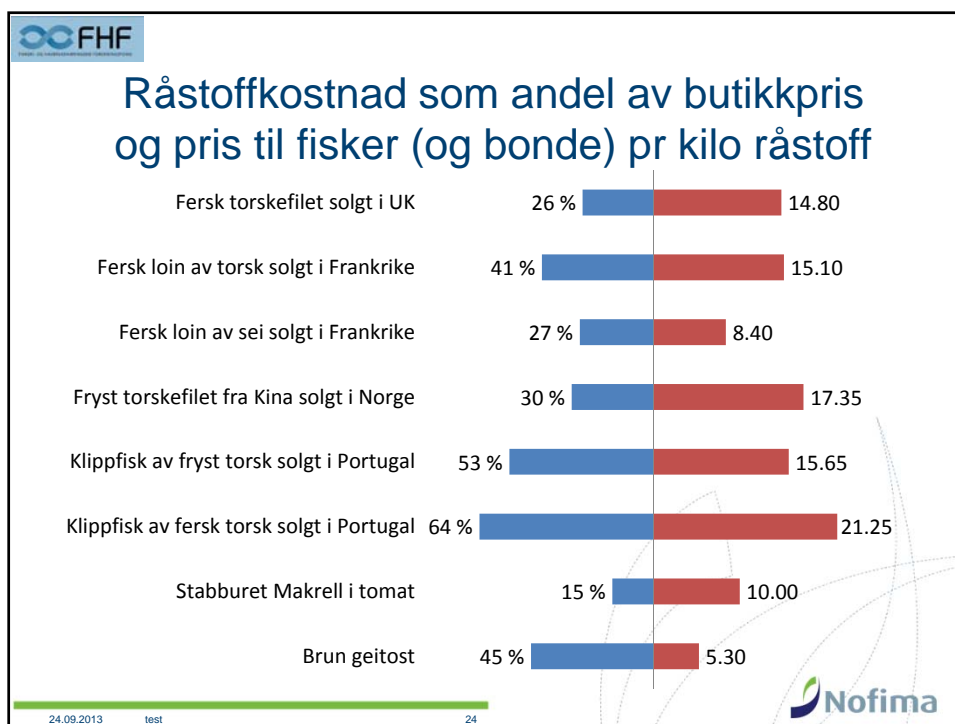
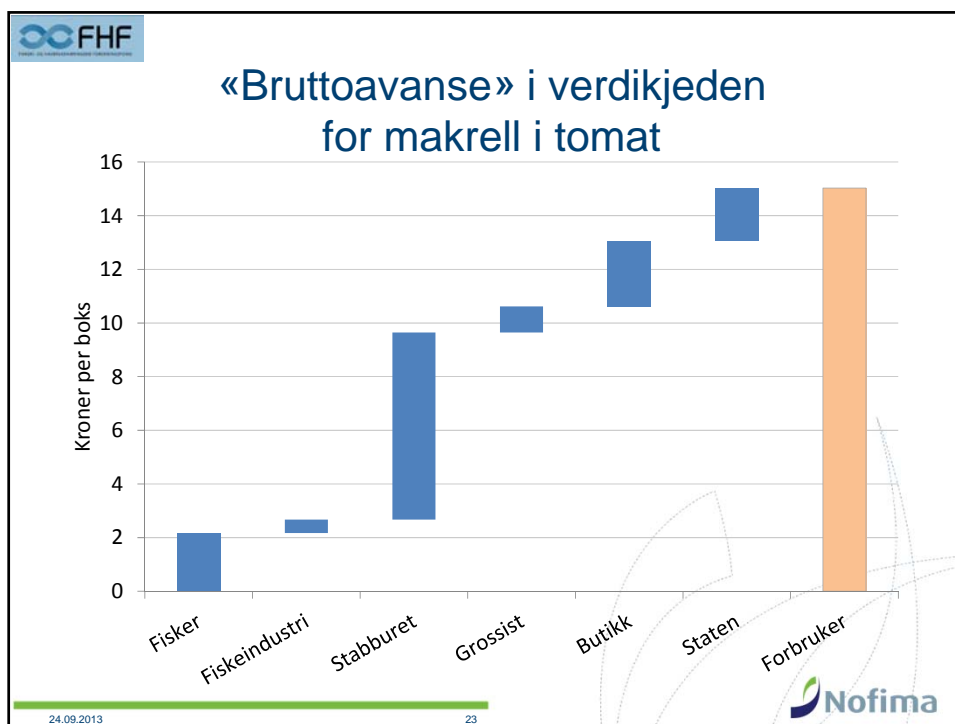
24.09.2013 21

FHF

VG 10. september 2012

Nofima

24.09.2013 22

 FHF

Kilder

- WRAP (2011). Resource Maps for Fish across Retail & Wholesale Supply Chains. Rapport. Storbritannia.
- Østfoldforskning (2011) Nyttbart matsvinn i Norge 2011. Rapport ForMat.
- KPMG & Seafish (2004) Seafood Industry Value Chain Analysis. Cod, haddock and nephrops. Rapport. Storbritannia.
- NILF (2011). Dagligvarehandel og mat 2011. Perspektiver for verdikjedene for matvarer. Rapport.
- Dagligvarehandelen (2010). Sommertilbud gir kjempetap. Artikkel.
- Seafish (2009). 2008 Survey of the UK Seafood Processing Industry. Rapport. Storbritannia.
- Norges sjømatråd (2012). Markedsutvikling for Portugal. April 2012. Rapport.

 Nofima

24.09.2013 25

 FHF

Prisdata

- Nofima (2012) Priser på filet i britiske supermarkeder. Egne innhentede data 2010-2012.
- Nielsen (2011) Cod Report. Total GB Coverage.
- Norges Sjømatråd/TNS (2011) Priser på klippfisk i portugisiske supermarkeder.
- Norges Sjømatråd/GfK (2011) Paneldata, betalt pris i Norge.
- Norges Sjømatråd/Europanel (2012). Paneldata, betalt pris i Frankrike
- FranceAgriMer (2012). Le Réseau des nouvelles des marchés. Prix au détail.
- Statistisk Sentralbyrå (2012). Utenrikshandel med varer. HS data på måned.
- Eurostat (2012). Utenrikshandel med varer. HS data på måned.
- Fiskeridirektoratet (2012). Sluttseddelstatistikk 2000-2011
- Norges Råfisklag (2012). Omsetningstatistikk 2007-2012

 Nofima

24.09.2013 26